

การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทย  
โดยวิธีการเรียนแบบกลุ่มสัมพันธ์สำหรับนักเรียน  
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนซางตราครุฑคอนแวนต์  
A Study of Thai Reading Comprehension Achievement  
Under Standing Level Through Group Process  
of Grade 4 Students at Santa Cruz Convent School

(Received: March 2, 2022 Revised: June 10, 2022 Accepted: June 22, 2022)

จิตยากร วุฒิกุล<sup>1</sup>, อาวีวรรณ เอี่ยมสะอาด<sup>2</sup>, จิตติวิสุทธิ์ วิมุตติปัญญา<sup>3</sup>  
*Jatiyakorn Wutikul, Areewan Iamsa-ard, Jittawisut wimuttipanya*

## บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนซางตราครุฑคอนแวนต์ และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนซางตราครุฑคอนแวนต์ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 35 คน โรงเรียนซางตราครุฑคอนแวนต์ ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบ

---

<sup>1</sup>นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

<sup>2</sup>รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

<sup>3</sup>รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยโดยวิธีการเรียนแบบกลุ่มสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. ความพึงพอใจการเรียนการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการเรียนแบบกลุ่มสัมพันธ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโรงเรียนช่างตราครุฑคอนแวนต์ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.67$ , S.D. = .37)

**คำสำคัญ:** การอ่านจับใจความภาษาไทย การเรียนแบบกลุ่มสัมพันธ์ การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

## Abstract

The purpose of this research were to 1) compare Thai reading comprehension at understanding level through group process for Grade 4 students at Santa Cruz Convent School and 2) study students' satisfaction towards group process. The sample group included 35 Grade 4 students obtained through simple random sampling. The research tools involved 1) lesson plans 2) pretest and posttest and 3) a set of questionnaire. Data were statistically analyzed by MEAN, standard deviation, and paired t-test for dependent samples.

The findings of this research revealed that:

1. Thai reading comprehension at understanding level through group process for Grade 4 students at Santa Cruz Convent School was significantly at 0.05

2. The students' satisfaction towards group process of Grade 4 students at Santa Cruz Convent School was generally found at the highest level ( $\bar{X} = 4.67$ , S.D. = .37).

**Keywords:** Thai Reading Comprehension, Group Process Learning, Thai Teaching in Primary School

## บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติ ให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงานและ ดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือ ในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ พัฒนาความรู้ เสริมสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ ให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ กระทรวง ศึกษาธิการ จึงกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิด ความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ อันจะนำไปสู่ การสร้างความรู้และพัฒนากระบวนการคิด บุคคลที่มีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล แปลความหมายข้อมูล ตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าข้อมูลได้อย่างถูกต้องนั้น จะต้องได้รับการฝึกทักษะ กระบวนการอ่านที่ดี ปิยะฉัตร ศรีสุราช (2561) กล่าวว่า “การอ่านทำให้ เป็นคนโดยสมบูรณ์” หมายความว่า การอ่านทำให้เกิดพัฒนาการทางด้าน สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ พฤติกรรม การดำเนินชีวิต ศีลธรรม จรรยา และค่านิยม จุดหมายปลายทางของการอ่าน คือ การพัฒนา ไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดและสมบูรณ์ที่สุด นอกจากนี้การอ่านจับใจความนั้นเด็ก จะต้องสามารถรู้ว่าเรื่องนั้นมีความสำคัญอยู่ที่ใดโดยต้องหัดสังเกต คำโครงเรื่อง ข้อความ และประโยคในเรื่องที่น่าไปสู่ข้อสรุปของเรื่อง โดยเฉพาะ การฝึกให้เด็กได้ค้นหาสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กสามารถสรุปเรื่องราวและเข้าใจ เรื่องราวได้เร็วขึ้น

นโยบายโรงเรียนช่างตราครุฑสคอนวนนท์ต้องการให้ผู้สอนพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความให้แก่ผู้เรียนทุกระดับชั้น ดังนั้น ผู้สอนจึงเห็นความสำคัญในการสอนอ่านจับใจความภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ซึ่งจากการที่ศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือและงานวิจัย พบว่า บาร์เรทท์ (Barett, 1976) ได้จัดลำดับขั้นทักษะการอ่านโดยอาศัยการแบ่งวัตถุประสงค์ทางการศึกษาของ Bloom เป็น 5 ระดับ ดังนี้ ระดับที่ 1 ระดับความเข้าใจ ความหมายตามตัวอักษร (Literal Comprehension) ระดับที่ 2 ระดับการจัดเรียบเรียงใหม่ (Reorganization) ระดับที่ 3 ระดับการให้ความคิดเห็น (Inferential comprehension) ระดับที่ 4 ระดับการประเมินค่า (Evaluation) และระดับที่ 5 ระดับความซาบซึ้ง (Appreciation) ซึ่งในแต่ละระดับจะมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามความเหมาะสมกับวัย และพบว่าการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการจัดกลุ่มให้นักเรียนฝึกทำงานร่วมกัน แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการค้นคว้า การทำงานเพื่อประสบความสำเร็จฝึกทักษะการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ฝึกฝนทักษะในการแสดงบทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มที่ดี มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนักเรียน เพื่อให้กลุ่มเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของใจทิพย์ เย็นสุข (2562) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนคาเบรียล ซึ่งพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก และหัสตินทร์ โคทวิ (2542) ศึกษาเรื่องการใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

มีความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความคิดเห็นต่อการเรียนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในระดับมาก

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยโดยวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนขางตาครูสุคอนแวนท์ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านเพิ่มขึ้นซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการแสวงหาความรู้และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนโดยวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนขางตาครูสุคอนแวนท์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนขางตาครูสุคอนแวนท์ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์

### วิธีดำเนินการวิจัย

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 - 4/4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 77 คน โรงเรียนขางตาครูสุคอนแวนท์ เป็นนักเรียนความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนขางตาครูสุคอนแวนท์ จำนวน 35 คน โดยสุ่มอย่างง่าย วิธีการจับฉลาก ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทประกอบด้วย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพิ่มเติม ท 14201 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนช่างตราครุฑคอนแวนต์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 รวมถึงคำอธิบายรายวิชา มาตรฐานตัวชี้วัด กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำ 2) ขั้นกิจกรรม 3) ขั้นอภิปราย และ 4) ขั้นสรุป และตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ ความสอดคล้องของเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนและการประเมินผล รวมถึงการใช้สำนวนภาษาเหมาะสม โดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ตามเกณฑ์ของ (วรณีย์ แกมเกตุ, 2555) คือ มากกว่า 0.5 ( $IOC > 0.5$ ) ตามผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จึงจะถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดที่ระบุไว้ ทั้งนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าเฉลี่ย IOC เท่ากับ 1.00 จึงถือว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pretest-Posttest)

โดยผู้วิจัยศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อกำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบทดสอบ จากนั้น จึงสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถ 2 ระดับ เป็นแบบปรนัย คือ ระดับที่ 1 ระดับความเข้าใจความหมายตามตัวอักษร จำนวน 15 ข้อ และ ระดับที่ 2 ระดับการจัดเรียบเรียงใหม่ จำนวน 15 ข้อ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้อง (IOC) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบทดสอบ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ตามเกณฑ์ของ (วรณีย์ แกมเกตุ, 2555) คือ มากกว่า 0.5 ( $IOC > 0.5$ ) ตามผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จึงจะถือว่าแบบทดสอบ

สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดที่ระบุไว้ ทั้งนี้ แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าเฉลี่ย IOC เท่ากับ 0.83 จึงถือว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่า KR-20 โดยนำไปทดลอง (Try-out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนขางตาครุสคอนแวนท์ จำนวน 35 คน ที่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาแล้ว เพื่อปรับปรุงให้แบบทดสอบมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยพบว่าแบบทดสอบมีค่า (p) เท่ากับ 0.41 ค่า (r) เท่ากับ 0.24 และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากการคำนวณสูตร KR-20 เท่ากับ 0.92

2.2) แบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับขั้นของลิเคิร์ต (Likert, 1976) กำหนดขอบข่าย กรอบเนื้อหาที่จะสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการสอน จำนวน 20 ข้อ จากนั้น นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้องสอดคล้อง (Index of congruence: IOC) ซึ่งค่า IOC ที่ใช้ได้ต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป (วรณี แกมเกตุ, 2555) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้ ผลการประเมินแบบสอบถามมีค่า IOC เฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 0.33 – 1.00 ขึ้นต่อไป ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 35 คนโรงเรียนขางตาครุสคอนแวนท์ เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.70



## การเก็บรวบรวมข้อมูล

### แบบแผนการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540, น. 60 – 61) ซึ่งมีแบบแผนการวิจัยดังตาราง

ตารางที่ 1 แบบการวิจัย

| ทดสอบก่อนการทดลอง | ทดลอง | ทดสอบหลังการทดลอง |
|-------------------|-------|-------------------|
| $T_1$             | X     | $T_2$             |

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

$T_1$  หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลอง

X หมายถึง การทดลองโดยการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์

$T_2$  หมายถึง การทดสอบหลังการทดลอง

### วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ชี้แจงการจัดการเรียนรู้และทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) และบันทึกคะแนน
2. ดำเนินการทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้ในเวลาเรียนปกติใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 14 คาบ
3. เมื่อสิ้นสุดการสอนแล้วผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์และวิเคราะห์ผลข้อมูล

4. ผู้เรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์
5. สรุปข้อมูลและเรียบเรียงเนื้อหาให้สมบูรณ์

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทย

1. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทย ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 106)
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทย ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ค่าสถิติ t-test for dependent samples โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05

### ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

วิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, น. 106) ในการแปลความหมายข้อมูลค่าเฉลี่ยทั้งในภาพรวม 3 ด้านและรายด้านที่เก็บได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การวัดโดยใช้แบบประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert) (ยุทธ ไกยวรรณ, 2550) ร่วมกับการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ดังนี้

|             |         |                         |
|-------------|---------|-------------------------|
| 4.50 - 5.00 | หมายถึง | มีความพึงพอใจมากที่สุด  |
| 3.50 - 4.49 | หมายถึง | มีความพึงพอใจมาก        |
| 2.50 - 3.49 | หมายถึง | มีความพึงพอใจปานกลาง    |
| 1.50 - 2.49 | หมายถึง | มีความพึงพอใจน้อย       |
| 1.00 - 1.49 | หมายถึง | มีความพึงพอใจน้อยที่สุด |

## ผลการวิจัย

1) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทย โดยวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนช่างตาครูส์คอนแวนท์ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนช่างตาครูส์คอนแวนท์ (n = 35) โดยรวม

| การทดสอบ  | n  | $\bar{X}$ | S.D. | t     | df | Sig.<br>(One-tailed) |
|-----------|----|-----------|------|-------|----|----------------------|
| ก่อนเรียน | 35 | 10.77     | 3.97 | 22.94 | 34 | 0.00                 |
| หลังเรียน | 35 | 26.86     | 2.29 |       |    |                      |

\* $p < 0.05$

จากตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยผลสอบก่อนเรียนเท่ากับ 10.77 และหลังเรียนเท่ากับ 26.86 ค่าคะแนนแตกต่างกันอยู่ที่ 16.09 ผลการทดสอบค่าที (t-test) แสดงให้เห็นว่าค่าทีที่คำนวณได้ (22.94) มีค่ามากกว่าค่าทีในตารางการแจกแจงค่าที (1.69) และมีค่า p เท่ากับ 0.00 (\* $p < 0.05$ ) จึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) ผลศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนช่างตาครูส์คอนแวนท์ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ ตามตารางที่ 4.2

**ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนขางตาครูสคอนแวนท์ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (n = 35) โดยรวม**

| ลำดับ | ด้าน                       | ( $\bar{X}$ ) | (SD) | แปลผล     |
|-------|----------------------------|---------------|------|-----------|
| 1     | ด้านความรู้และทักษะการอ่าน | 4.66          | .30  | มากที่สุด |
| 2     | ด้านเนื้อหา                | 4.65          | .48  | มากที่สุด |
| 3     | ด้านกลุ่มสัมพันธ์          | 4.70          | .32  | มากที่สุด |
| รวม   |                            | 4.67          | .37  | มากที่สุด |

จากตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนขางตาครูสคอนแวนท์ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์โดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.67$ , S.D. = .37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกลุ่มสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X} = 4.70$ , S.D.=.32) รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้และทักษะการอ่าน ( $\bar{X} = 4.66$ , S.D.=.30) และด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ( $\bar{X} = 4.65$ , S.D. = .48)

## อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีเหตุผลดังนี้

**1.1 การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์** เป็นวิธีการเรียนแบบร่วมมือกันโดยสมาชิกในกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันที่ความสามารถ เก่ง ปานกลางและอ่อน สมาชิกภายในกลุ่ม จะศึกษา ทำงานร่วมกัน มีการระดมความคิด รับผิดชอบและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม ตรงกับที่ หัสตินทร์ โคทวิ (2542) และจิตทิพย์ เย็นสุข (2562) กล่าวว่า

วิธีการนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเสนอข้อมูลหรือประสบการณ์ของตนเองเพื่อให้กลุ่มได้ข้อมูลมากขึ้นช่วยให้มีประสบการณ์ในการรับรู้เหตุผล ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมของผู้อื่นซึ่งจะช่วยฝึกทักษะการทำงานร่วมกันและรับผิดชอบร่วมกัน ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการเรียนรู้จากกลุ่ม เมื่อทำแบบทดสอบ ทำให้เข้าใจและได้คะแนนมากขึ้นกว่าก่อนเรียน

**1.2 ด้านเนื้อหา** ผู้สอนเลือกเนื้อหาบทอ่านที่น่าสนใจ มีภาพประกอบสวยงาม น่าอ่าน นอกจากนี้บทอ่านให้คติธรรมทุกเรื่อง ทำให้ผู้เรียนเก็บสาระประเด็นต่างๆ อย่างละเอียดลออตลอดเรื่อง สามารถรับรู้และทำความเข้าใจในเนื้อหาสำคัญของเรื่องได้อย่างกระจ่างแจ้ง สามารถจับประเด็นสำคัญๆ หรือเก็บสาระสำคัญในแต่ละย่อหน้า ตรงกับสุนันทามันเศรษฐวิทย์ (2545) สுகนธ์ สินธพานนท์และคณะ (2564) และสมุทร เซ็นชาวนิช (2545) ที่กล่าวว่า การเลือกเนื้อหาที่ดีจะทำให้ผู้เรียนจับประเด็นสำคัญของเรื่อง สร้างแผนผังความคิด การหาแก่นของเรื่อง และโครงเรื่อง รวมทั้งการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ได้ทบทวนและทำความเข้าใจเรื่องโดยตลอด

**1.3 ด้านขั้นตอนการสอน** ผู้สอนนำขั้นตอนของ โจทิพย์ เย็นสุข (2562) ที่ประสบความสำเร็จในการสอน จึงนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1. ขั้นนำ เป็นขั้นเตรียมความพร้อมให้นักเรียนอาจเป็นการทบทวนความรู้ สร้างบรรยากาศให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ที่จะตามมา 2. ขั้นกิจกรรม เป็นการให้นักเรียนลงมือทำกิจกรรมที่เตรียมไว้ เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการเรียนของตน และเพื่อให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์ อภิปรายให้เกิดการเรียนรู้ 3. ขั้นอภิปราย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้สึก และการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น และ 4. ขั้นสรุป และนำไปใช้เป็นขั้นของการรวบรวมความคิดเห็น และข้อมูลต่าง ๆ จนได้ข้อสรุปชัดเจนและเป็นขั้นกระตุ้นให้ผู้เรียนนำเอาการเรียนรู้ไปปฏิบัติหรือใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีกลุ่มสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีเหตุผลดังนี้

2.1 ผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนว่ามีความรู้ความสามารถในการเรียนตรงกับความต้องการขั้นพื้นฐานตามทฤษฎีมาสโลว์ (Maslow) ดังที่ ใจทิพย์ เย็นสุข (2562) กล่าวถึง จัดลำดับความต้องการขั้นพื้นฐานไว้ 5 ชั้น

2.2 ผู้เรียนมีทักษะการอ่านจับใจความมากขึ้น มีความสุขในการเรียน และได้แสดงความคิดเห็นในการอ่านเวลาเรียนร่วมกันในกลุ่ม และร่วมสรุปบทอ่านด้วยกัน ดังที่ ใจทิพย์ เย็นสุข (2562) กล่าวถึงลักษณะกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ คือ การจัดกิจกรรมที่สร้างคนในกลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความกระตือรือร้น การทำงานรวมพลังกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนสมาชิกในกลุ่มดีขึ้น ตรงกับ หัสตินทร์ โคทวิ (2542) กล่าวว่า ลักษณะกิจกรรมกลุ่ม เรื่องการทำงานเป็นทีม ได้กำหนดให้ผู้นำกลุ่มทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการอภิปรายสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแล้วสรุปหรือประมวลสาระที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน วิธีการนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเสนอข้อมูลหรือประสบการณ์ของตนเองเพื่อให้กลุ่มได้ข้อมูลมากขึ้น

## ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยระดับความเข้าใจโดยวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนช่างตาครุสคอนแวนท์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1. ควรนำรูปแบบการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาหรือทักษะในรายวิชาต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม/กลุ่ม การระดมความคิด การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน การมีส่วนร่วมในการเสนอข้อมูลหรือประสบการณ์ของผู้เรียนเพื่อให้กลุ่มได้ข้อมูลมากขึ้น เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ในการรับรู้เหตุผล ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมของผู้อื่น

2. ผู้สอนควรเลือกเนื้อหาบทอ่านที่น่าสนใจ มีภาพประกอบสวยงาม น่าอ่าน สอดแทรกคติธรรมสาระประเด็นต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถรับรู้และทำความเข้าใจในเนื้อหาสำคัญของเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

3. ควรกำหนดขั้นตอนการสอนอย่างเป็นระบบใน 4 ขั้น ได้แก่ **ขั้นนำ** เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียน **ขั้นกิจกรรม** ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการเรียนของตน นำไปสู่การสร้างประสบการณ์ที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์ อภิปรายให้เกิดการเรียนรู้ **ขั้นอภิปราย** ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้สึก และการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น และ**ขั้นสรุปและนำไปใช้** ซึ่งผู้เรียนต้องรวบรวมความคิดเห็นและข้อมูลต่าง ๆ จนได้ข้อสรุปชัดเจนและเป็นขั้นกระตุ้นให้ผู้เรียนนำเอาการเรียนรู้ไปปฏิบัติหรือใช้ในชีวิตประจำวัน

ส่วนข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยโดยวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ในระดับอื่น ๆ ได้แก่ ระดับความเข้าใจความหมายตามตัวอักษร ระดับการจัดเรียงเรียงใหม่ ระดับการให้ความคิดเห็น และระดับการประเมินค่า

## เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ใจทิพย์ เย็นสุข. (2562). *การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคาเบรียล. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา]*.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: วงกลม โปรดักชั่น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2555). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- สมุทร เข็มเขาวนิช. (2545). *เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ. (2554). *วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. กรุงเทพฯ: เทคนิคพรินติ้ง.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีการสอนภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช*.
- หัสตินทร์ โคทวิ. (2542). *การใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]*.
- Barrett, T. C. (1976). *Teaching Reading in the Middle-Class Reading*. Boston: Addison-Wesley.



Likert, R. (1976). *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill.